

KONGRESI
RINOR
KOMBËTAR

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

Dibër

PLANI LOKAL I VEPRIMIT PËR RININË 2020-2023

- Dibër -

Planet
Lokale të
Veprimit

Jeta Qytetin Tënd

Jeta Qytetin Tënd

Përmbajtja

I. QËLLIMI DHE METODOLOGJIA

1.1 Qëllimi	06
1.2 Metodologjia	07
1.3 Parimet Udhëheqëse	09

II. BASHKËRENDIMI ME POLITIKAT VENDORE, KOMBËTARE DHE EUROPIANE 10

III. ANALIZA E SITUATËS AKTUALE DHE PLANIFIKIMI 12

IV. ANALIZA SWOT 19

V. MONITORIMI DHE VLERËSIMI 20

**PËR REALIZIMIN E KËTIJ
PLANI LOKAL VEPRIMI PUNUAN:**

**Koordinator Lokal dhe Hartues:
Danjel Bica**

Shoqata Ekspertët e Rinj Mjedor, Dibër.

**Ekspert Lokal:
Adela Puca**

Shoqata Ekspertët e Rinj Mjedor, Dibër

Eva Koltraka,
Përfaqësuese e Shoqata Ekspertët e Rinj Mjedor,
Diber

**Pikë kontakti Bashkia:
Jona Cani**

Punonjëse Sociale, Bashkia Dibër.

Klevis Salkurti
Përgjegjës i Sektorit të Kujdesit Social Bashkia Dibër

Koordinimi në nivel kombëtar dhe asistimi në hartim:

Sekretariati i Kongresit Rinor Kombëtar:

Dafina Peci,
Drejtoreshë Ekzekutive.

Korrektim dhe Kurim:

Shila Parllaku,
Oficere Komunikimi

Falenderime

Plani Lokal i Veprimit për Rininë u bë i mundur falë mbështetjes së plotë të Fondacionit Friedrich Ebert, i cili mbështet zhvillimin e politikave rinore në nivel vendor dhe qendror, në bashkëpunim me Kongresin Rinor Kombëtar.

Puna e zhvilluar në nivel kombëtar për planet e veprimit 2020-2023 në 12 Bashki ka pasur synim nxitjen e dialogut të strukturuar rini-institucione, në bazë të një metodologjie dhe rrugëtimit të njehsuar, në bashkëpunim të ngushtë me organizatat aktive të Kongresit Rinor Kombëtar dhe me gjerë, të rinj nga shkollat e mesme dhe universitetet, si dhe me mbështetjen e madhe dhe angazhimin sistematik të Bashkive.

Këto plane do shërbejnë si një bazë orientuese politikash dhe veprimtarie të dedikuar për sektorin e rinisë, në përputhje të plotë me perceptimet dhe vizionin që të rinjtë dhe institucionet kanë mbi perspektivën lokale.

Një falenderim shkon për të gjithë ata që u bënë pjesë dhe kontribut në këtë rrugëtim!

PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE

Bashkia Dibër me mbështetjen e Fondacionit Friedrich Ebert në bashkëpunim me Kongresi Rinor Kombëtar ka hartuar Planit Lokal te Veprimit për Rininë, dhe nëpërmjet këtij dokumenti prezanton përpjekjen e saj më serioze për të ndërhyrë thellë e në mënyrë gjithëpërfshirëse për transformimin e realitetit ku jetojnë, studiojnë dhe ëndërrojnë të rinjtë e qytetit.

Vizioni ynë për vitet e ardhshme projekton krijimin e kushteve dhe një mjedisi të sigurt social, shëndetësor dhe politik, për një rini aktive dhe të barabartë në të gjitha fushat e jetës dhe me status të konsoliduar për të ardhmen e tyre. Prioritet do të jetë përmirësimi i vazhdueshëm i cilësisë së jetës së të rinjve dhe forcimi i statusit të tyre, përmes zhvillimit të më shumë mundësive në edukim, punësim, shëndetësi, kulturë dhe rritjen e pjesëmarrjes së plotë të të rinjve në shoqëri dhe vendimarrje.

Gjashtë shtyllat kryesore mbi të cilat bazohet SVR janë pjesë integrale e "Strategjisë Europiane për të Rinjtë 2019-2027" dhe në koordinim të plotë

me të gjithë dokumentat strategjike në nivel qendror dhe vendor. Në evidencimin e këtyre shtyllave rol të rëndësishëm patën analiza e situatës aktuale dhe analiza SWOT e të gjithë fushave që janë kompetencë e Bashkisë. Potencialet dhe problematikat e evidentuara janë ndërthurur dhe kombinuar duke fomular këto objektiva:

Arsimi cilësor dhe gjithëpërfshirës adreson mangësitë fizike dhe materiale, si edhe vështirësinë e aksesit në institucione edukuese, për shkak të aftësive, përkatësisë në një grup vulnerabël apo të marginalizuar etj. Ky prioritet përmbledh dhe adreson të gjitha nivelet e arsimit në territorin e Bashkisë Dibër. Objektivat dhe masat për këtë prioritet janë ndërtuar duke marrë në konsideratë mundësitë ekzistuese për zgjidhjen e këtyre problematikave dhe, njëkohësisht, duke parashtruar masa që mund të ndërmerren drejt zgjidhjes.

Punësimi dhe sipërmarrja rinore përfshin dhe adreson papunësinë e të rinjve (duke përfshirë sidomos angazhimet sezonale ose studentore), efektshmërinë dhe zbatueshmërinë e politikave që janë në fuqi, vetëpërfshirjen e të rinjve dhe palëve të treta në organizata të shoqërisë civile, organizata ndërkombëtare e më tej.

Pjesëmarrja dhe përfaqësimi rinor në politikë dhe vendimmarrje merret drejtpërdrejtë me përfaqësimin e të rinjve për të marrë pjesë në Këshillin Bashkiak si organ përfaqësues i Bashkisë, me mundësitë dhe motivimet e të rinjve dhe të rejave për të marrë pjesë drejtpërdrejtë në politikëbërje dhe vendimmarrje në Bashkinë Dibër. Në këtë kontekst, për të arritur në konkretizimin e masave të sugjeruara, janë analizuar nisma të mëparshme dhe efektshmëria e tyre, si edhe janë marrë në konsideratë nisma ekzistuese.

Art, sport, kulture dhe mjedisi përfshin dhe adreson kohën e lirë, nevojën argëtim dhe promovimin e të rinjve virtuozë dhe të talentuar adreson cilësinë e jetës së shëndetshme dhe një qytet me ajër të pastër, nxitjen dhe zhvillimin e turizmit. Masat janë orientuar drejt krijimit të hapësirave, aktiviteteve, programeve, mundësive kulturore, hapësirave për të

ushtruar sportin, për të bërë art dhe aktivitete të tjera krijuese dhe argëtuese.

Mbështetja e organizatave dhe nismave rinore në qytetin e Urës Vajgurore parashikon jo vetëm një përjasje mbështetëse nga ana e Bashkisë Dibër, por edhe një ndërveprim aktiv, në mënyrë që të ketë sa më shumë nisma cilësore nga ana e të rinjve. Për këtë, prioritetet dhe masat janë orientuar drejt mundësive financiare dhe aktiviteteve konkrete që ndihmojnë organizatat grupimet dhe nismat rinore, në mënyrë që të funksionojnë si duhet dhe të kenë qëndrueshmëri.

Çështjet sociale, shëndetësore dhe shërbimet publike për të rinjtë përfshijnë një gamë të gjerë shërbimesh dhe lehtësirash që të rinjtë përfitojnë për shkak të grupmoshës në të cilën ata bëjnë pjesë. Realizimi i këtyre shërbimeve dhe përfitimi që do të kenë të rinjtë, do të sillte përmirësimin e gjendjes dhe mirëqenies së tyre në qytet dhe, për rrjedhojë, mirëfunksionimin e tyre efektiv si qytetarë të kësaj Bashkie.

1.1 QËLLIMI

Dinamikat qeverisëse në Shqipëri po orientohen gjithnjë e më shumë drejt hartimit dhe zbatimit të politikave në nivel vendor, kjo në vazhden e decentralizimit të pushtetit qëndror dhe mbështetjes së autonomisë së Njësive të Qeverisjes Vendore (NjQV) për përmbushjen e funksioneve të përcaktuara me ligj. Politikat dhe dokumentat strategjike sektoriale janë instrumenta të nevojshëm për të udhëhequr sektorë të veçantë, në përputhje të plotë me funksionet dhe kuadrin ligjor.

Qëllimi i këtij Plani Veprimi është hartimi i një platforme strategjike dhe gjithëpërfshirëse që do të nxisë zhvillimin e një rinie të kulturuar dhe të shëndetshme, që mund të luajë një rol aktiv në demokratizimin dhe zhvillimin ekonomik vendor. Në veçanti, pjesëmarrja e rinisë në jetën publike dhe forcimi i statusit socioekonomik të saj përbëjnë një domosdoshmëri për arritjen e standardeve europiane dhe një ekonomie tregu të aftë për t'u përballur me sfidat e globalizimit.

Plani Lokal i Veprimit frymëzohet nga vizioni european mbi angazhimin qytetar, forcimin ekonomik, mbrojtjen sociale dhe zhvillimin kulturor të të rinjve në Bashkinë Dibër. Përparësitë e angazhimit strategjik synojnë

shfrytëzimin optimal të burimeve në dispozicion dhe një bashkërendim të punës jo vetëm ndërmjet strukturave të Bashkisë Dibër që kontribuojnë në zhvillimin e rinisë por edhe bashkërendimin e punës së institucioneve në të gjitha nivelet e qeverisjes. Në fokus do të jetë dhe krijimi i sinergjive nëpërmjet bashkëpunimit me shoqërinë civile, organizatave ndërkombëtare dhe bizneseve.

Strategjia synon që të nxisë aktivizmin rinor dhe rritjen e kapaciteteve për të rinjtë në mënyrë që ata të kenë më shumë mundësi dhe hapësira në të ardhmen. Bazuar gjithashtu në qëllimin dhe objektivat e "Strategjisë Europiane për të Rinjtë 2019-2027", strategjia vendore për të rinjtë synon që të bashkojë të rinjtë për ndërtimin e një qyteti pa barriera, duke e kthyer kështu qytetin në një hapësirë të dedikuar për brezat e rinj.

Planet
Lokale të
Veprimit

Jeta Qytetin Tënd

1.2 METODOLOGJIA

Studimi është realizuar në nivel kombëtar dhe shtrirë në 12 Bashki në fokus, ku 10 prej tyre janë bashki qender qarku. Ai është konceptuar të realizohet në disa faza, të përcaktuara dhe detajuara në vijim. Realizues dhe Zbatues të studimit do të jenë KRK dhe rrjeti i organizatave nëpërmjet koordinimit dhe punës në terren nga 12 koordinatorët lokal.

Për çdo Bashki, do të jetë 1 koordinator lokal në bashkëpunim me subjektet pjesë e rrjetit të KRK, e cila është përgjegjëse për realizimin në terren të studimit dhe për përfshirjen e gjetjeve nga studimi në Planet Lokale të veprimit sipas secilës Bashki përkatësisht. Theksojmë se studimi është realizuar në të gjithë territorin në mbulim të Bashkisë respektive, pra duke konsideruar edhe ish-komunat, sot njësitë Administrative.

Studimi është i ndarë në këto faza:

1. Faza e parë është krijimi i backgroundit të Reseach Topic (Nevoja e hartimit të planeve lokale të veprimit për rininë). Kjo fazë përfshin:

- Hulumtimi në literaturën (Praktikat në Rajon dhe Rregullimet Ligjore përkatëse)
- Përcaktimi i metodologjisë së kërkimit
- Përcaktimi i kuadrit teorik (Legjitimimi i

kërkimit) dhe karakteri aplikativ i tij (përse na duhet? Dhe çfarë na sjell?)

2. Faza e dytë është mbledhja e të dhënave cilësore: të tipit të raporteve; të dhënave të publikuara për situatën e të rinjve në nivel vendor për 6 fushat e përcaktuara. Kjo fazë përfshin:

- Evidentimi i të gjitha problematikave që lidhen me informacionin/informimin e të rinjve për hapësirat/mundësitë reale të përfshirjes dhe angazhimit të tyre në 6 fushat prioritare të përcaktuara.

- Evidentimi i raportit buxhet i parashikuar-buxhet i shpenzuar për aktivitete dhe zbatimin e politikave rinore (Ballafaqimi i kërkesave/nevojave i Ri (e)-Pushtet Vendor).

- Përcaktimi i nevojave dhe prioriteteve komunitare e lokale sipas secilës fushë që Plani Lokal i Veprimit mendohet të përfshijë.

- Kapacitetet e pushtetit lokal dhe për përmbushjen e kërkesë-nevojave komunitare për të rinjtë.

3. Faza e tretë ka të bëjë me skicimin e Research Design-it nga secila Organizatë për secilën Bashki përkatësisht, sipas vendit ku ato operojnë:

- Formulimi i Hipotezës;
- Formulimi i Pyetjeve Kërkimore;
- Nxjerrja e Implikimeve;
- Nxjerrja e Indikatorëve/treguesve për Studimin.

4. Faza e katërt ka të bëjë me përcaktimin e të dhënave të tilla si:

- Lloji i kampionimit që do të përdoret/ si? Dhe ku? do të mbledhen të dhënat.
- Sa persona do të pyeten/madhësia e kampionimit në nivel kombëtar.
- Nga cilat grupmosha do të nis studimi.
- Sa persona do të pyeten për secilën bashki.
- Listimi i indikatorëve/ përkthimi i tyre në pyetje.

- Cilat alternativa nxjerrin më në pah problemin kërkimor (Mangësitë e konstatuara në nivel lokal specifikisht, evidentimi i nevojave, identifikimi i prioriteteve sipas objektivave strategjike për planet lokale të veprimit).

Kjo fazë është e përbërë nga këto etapa:

- Skicimi i Kampionimit - kjo do të bëhet secifikisht për secilën Bashki në program.
- Hartimi i pyetësorit - bazuar në indikatorët për 6 fushat prioritare për të rinjtë.
- Pre-testimi i Pyetësorit - (sa i kuptueshëm dhe i realizueshëm është për t'u arritur). Evidentimi dhe reflektimi i ndryshimeve/draftimi final i pyetësorit.

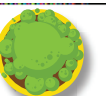
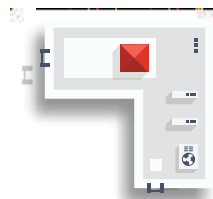
5. Faza e pestë ka konsistuar në realizimin në terren të procesit të anketimit (2400 pyetësorë gjithsej) dhe mbledhja e të dhënave sasiore. Kjo fazë u zhvillua në 2 muaj, ku puna në terren me pyetësorët zgjati një javë të plotë dhe u angazhuan në terren 12 koordinatorët lokal me ndihmesë nga vullnetarë dhe asistues sipas nevojës.

6. Faza e gjashtë është checkimi i pyetësorëve dhe hedhja e të dhënave. Krijimi i një baze të plotë të dhënash në excel.

7. Faza e shtatë është përpunimi statistikor (frekuenca dhe crosstabe) i të dhënave në SPSS sipas implikimeve të përcaktuara në fazën e tretë.

8. Faza e fundit është përpilimi i raportit me gjetjet, përfundimet, dhe rekomandimet përkatëse.

9. Hartimi i Planeve Lokale të Veprimit për secilën Bashki, bazuar në procesin e mësipërm.

PARIMET UDHËHEQËSE

Parimet të cilat kanë udhëhequr procesin e hartimit të PLR-së, janë edhe parimet mbi të cilat Bashkia Dibër synon të ndërtojë të ardhmen e qytetit me qytetarët. Më konkretisht këto parime konsistojnë në:

Zhvillimi i qëndrueshëm: Ky parim ka udhëhequr gjithë procesin e hartimit të PLVR-së dhe udhëheq njëherazi gjithë strategjitë kryesore kombëtare, rajonale dhe vendore. Pra është e rëndësishme që shfrytëzimi i burimeve të bëhet në mënyrë sa më të balancuar dhe nëpërmjet një planifikimi të integruar për të arritur zhvillim ekonomik dhe social që garanton qëndrueshmëri në kohë dhe jetëgjatësi. Ky parim është thelbësor kur flitet për të ardhmen e rinisë, motorrit kryesor të shoqërisë shqiptare.

Subsidiariteti: Strategjia është hartuar duke pasur parasysh që ushtrimi i përgjegjësive publike duhet në mënyrë të përgjithshme, t'iu takojë më tepër autoriteteve të cilat janë më pranë qytetarëve ku dhe impakti është më i madh. Bashkia Dibër që prej vitit 2018 ka pasur në fokus të veçantë rininë nisur edhe nga fakti se zhvillimi dhe integrimi i të rinjve është cilësuar gjithmonë si guri i themelit të një shoqërie të fortë.

Bashkërendimi: Kjo strategji ka synuar të koordinohet me kuadrin strategjik të zhvillimit të Bashkisë Dibër, duke ndjekur objektivat dhe parimet thelbësore të zhvillimit të përcaktuara në dokumentat strategjike vendore. Në të njëjtën mënyrë, PLVR është përpjekur të jetë në harmoni

me interesat e shoqërisë civile dhe organizimeve rinore duke promovuar forma të ndryshme bashkëqeverisjeje apo bashkëpunimi për një zhvillim të qëndrueshëm. Përpjekjet e organizuara të të gjithë niveleve qeverisëse të mbështetura edhe nga organizatat rinore do të fuqizojnë rolin e të rinjve në të gjitha fushat.

Llogaridhënia dhe Transparenca: Qëllimet dhe objektivat strategjike, të përcaktuara në këtë strategji janë përkthyer në projekte dhe aktivitete specifike të matshme nëpërmjet treguesve të performancës, duke i bërë këto objektiva lehtësisht të matshme dhe të monitorueshme.

Gjithëpërfshirja: Strategjia ka patur në fokus kryesor filozofinë e gjithëpërfshirjes sociale duke u përpjekur në trajtimin e problematikave kryesore të çdo grupi social, me një vëmendje të lartë ndaj grupeve të marginalizuara të shoqërisë. Kjo nënkupton, krijimin e mundësive të barabarta për të gjithë të rinjtë e Bashkisë Dibër duke i ndihmuar ata në arritjen e mirëqënies së përbashkët.

Fleksibiliteti: Duke marrë në konsideratë reformat e shumta që Qeveria Shqiptare ka ndërmarrë gjatë pesë viteve të fundit dhe ndryshimet thelbësore që kanë prekur funksionet dhe kompetencat e NJQV-ve, strategjia është hartuar në mënyrë të tillë që të lejojë hapësirat e nevojshme për t'iu përshtatur kontekstit politik ende në ndryshim e sipër. Kjo do të thotë se objektivat strategjike dhe projektet janë hartuar duke marrë parasysh disa skenarë zhvillimi për të arritur përmbushjen më optimale të tyre përgjatë kësaj periudhe tranzicioni.

BASHKËRENDIMI ME POLITIKAT VENDORE, KOMBËTARE DHE EUROPIANE

Vizioni i këtij dokumenti orientues e strategjik për tre vitet e ardhshme kërkon vendosjen e rinisë në fokus të jetës aktive të qytetit nëpërmjet mbështetjes së partneritetit dhe nxitjes së bashkëpunimit me të rinjtë e vendeve europiane. Në mënyrë që të realizohet ky vizion afat-mesëm, është parësore që të bashkërendohet me planet kombëtare afat-mesme dhe afat-gjata dhe të ketë koordinim më efikas me organizatat rinore dhe aktorët e tjerë të përfshirë në këtë proces.

Mungesa për një kohë të gjatë e kuadrit ligjor për rininë ka bërë që përfshirja e të rinjve në jetën publike, vendimmarrje politike dhe shërbimet e dedikuara për rininë të jenë në vullnetin e titullarëve të institucioneve publike. Mungesa e kuadrit ligjor ka bërë që edhe bashkëpunimi jo vetëm ndërinstitutional por ndërmjet rrjetit të shoqërisë civile dhe organizatave rinore të jetë i pastrukturuar dhe nuk përfshin të gjitha aspektet ku përfshihet rinia. Prandaj gjatë procesit të hartimit të Planin Lokal të Veprimit të Rinisë 2020-2023 janë marrë në konsideratë objektivat e politikave dhe planeve kombëtare, rajonale dhe vendore për të krijuar një kuadër zhvillimor më koherent dhe të qëndrueshëm dhe sa më pranë standardeve të Bashkimit European (BE).

Në nivel ndërkombëtar:

>>> **Strategjia e BE-së për Rininë**, e cila advokon fuqishëm për “punën e të rinjve” një koncept holistik që shkon përtej punësimit dhe mbulon aspekte të ndryshme të zhvillimit personal të të rinjve. Siç është përcaktuar në Strategjinë e Rinisë të BE-së, ka të bëjë me “fuqizimin, emancipimin, përgjegjësinë dhe tolerancën...”.

>>> **Strategjia Europa 2020** ka qëllim nxjerrjen e 20 milion njerëzve nga varfëria, luftën ndaj përjashtimit social dhe forcimin e punësimit. Iniciativat kryesore nën këtë strategji janë Platforma kundër Varfërisë dhe Përfshirjes Sociale dhe Axhenda për Aftësi të reja dhe Vende pune.

>>> **Strategjia e Përfshirjes Sociale BE 2015-2020** është në thelb të Planit Kombëtar të Veprimit për Përfshirjen Sociale 2007-2016, e cila përcakton mekanizmat dhe strategjitë për përfshirje sociale gjatë ciklit të jetës së individëve si: fëmijët, individët në moshë pune, të moshuarit, personat me aftësi të kufizuara dhe komunitetet. Për më tepër, është mbështetur nga programi i Progresit, një instrument financiar që ka për qëllim zhvillimin e politikave në 5 fusha strategjike: punësimi, mbrojtja dhe përfshirja sociale, kushtet e punës, anti-diskriminimi dhe barazia gjinore.

Në nivel kombëtar:

>>> Programi i Qeverisë 2017-2021 Ky program në seksionin e rinisë, parashikon hartimin e politikave për përmirësimin e cilësisë së jetës, rritjen e pjesëmarrjes së të rinjve në jetën politike, programe dhe projekte për nxitjen e punësimit, krijimin e një kuadri ligjor të qartë për rininë ku përcaktohen qartë kompetencat e niveleve të ndryshme të qeverisjes lidhur me përgjegjësitë që kanë ndaj të rinjve, si dhe forcimin e rritjes të bashkëpunimit ndërmjet aktorëve kombëtarë dhe ndërkombëtarë.

>>> Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2014-2020 (SKZHI) përcakton një qasje të integruar për zhvillimin socio-ekonomik të vendit po ashtu dhe për integrimin në BE. Impakti që kjo strategji kërkon është në 3 këndvështrime: së pari, një zhvillim ekonomik më i madh përmes rritjes së tregut të punës, forcimit të arsimit – duke përfshirë arsimin dhe trajnimin profesional, vullnetarizmin dhe minimizimin e ekonomisë informale. Së dyti, ka qëllim shndërrimin e rritjes ekonomike në mirëqenie sociale, përmes investimit në shërbime publike që ndihmojnë përfshirjen, kohezionin dhe cilësinë e jetës. Aksi i tretë i strategjisë bazohet në fuqizimin e qeverisjes, demokracinë dhe parametrat e ligjit të së drejtës.

>>> Strategjia për Punësim dhe Aftësi 2013-2020 ka qëllim ndërtimin e një fuqie punëtore më të arsimuar dhe të aftë sipas nevojave të tregut të punës. Politikat prioritare të identifikuar janë: a) forcimi i mundësive të punësimit përmes politikave efektive të tregut të punës, ku ofrimi i sa më shumë mundësive për të

rinjtë është një prioritet; b) ofrimi i arsimit dhe trajnimit profesional cilësor dhe trajnimit të të rinjve dhe të rriturve; c) nxitja e përfshirjes sociale dhe kohezionit territorial; dhe d) forcimi i qeverisjes së tregut të punës dhe sistemit të kualifikimeve.

>>> Strategjia e Mbrojtjes Sociale 2015-2020 – harton një plan për ndërtimin e një sistemi të mbrojtjes sociale ku individët fuqizohen dhe grupeve vulnerabël iu ofrohen oportunitete që i bëjnë ata më shumë autonomë shoqëruar kjo me mekanizmat parandalues dhe të ri-integrimit në shoqëri.

>>> Plani Kombëtar i Veprimit për Rininë 2015-2020 – Ky plan ka për qëllim hartimin e politikave të tërthorta për integrimin e plotë të të rinjve në skemën e shëndetësisë, arsimit, punës sociale dhe pjesëmarrjes politike me qëllim që ata të bëhen anëtarë aktiv të shoqërisë në të gjitha aspektet. Ky plan veprimi është bazuar në 6 objektiva strategjik si: Nxitja e të rinjve dhe pjesëmarrja e tyre në proceset demokratike/vendimmarrje; Nxitja e punësimit të të rinjve përmes politikave efektive të tregut të punës; Shëndetësia; Sporti dhe Mjedisi; Arsimi i të rinjve; Mbrojtja sociale; Kultura dhe Vullnetarizmi.

>>> Plan Kombëtar Veprimi 2010-2015 për Integrimin e Romëve dhe Egjiptianëve - Plani është bazuar në një qasje të plotë që targeton minoritetet me qëllim përfshirjen e tyre. Kështu, politikat variojnë nga shërbime bazike si shëndetësia, arsimi, punësimi dhe strehimi; në shërbime më të sofistikuara si mbrojtja e trashëgimisë kulturore.

MATRICA E BASHKËRENDIMIT ME DOKUMENTAT STRATEGJIKE NDËRKOMBËTARE, KOMBËTARE DHE VENDORE

OBJEKTIVAT E STRATEGJISË VENDORE PËR RININË

DOKUMENTET STRATEGJIKE	OBJEKTIVAT E STRATEGJISË VENDORE PËR RININË				
	MBËSHTETJA SOCIALE DHE BARAZIA GJINORE	EDUKIMI JO FORMAL DHE REKREACIONI	MBËSHTETJA FINANCIARE DHE NXITJA E PUNËSIMIT	HAPËSIRAT DHE INFRASTRUKTURA	PERFAQËSIMI, PJESËMARRJA DHE
Strategjia e BE-së për Rininë					
Strategjia Europa 2020					
Strategjia e Përfshirjes Sociale BE 2015-2020					
Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim (SKZHI) 2015-2020					
Programi i qeverise 2017 – 2021					
Pakti për universitetet					
Strategjia Kombëtare për Punësim dhe Aftësi 2014 - 2020					
Strategjia e Mbrojtjes Sociale 2015 – 2020					
Plani Kombëtar i Veprimit për Rininë 2015 - 2020					
Plani Kombëtar Veprimi për Integrimin e Romëve dhe Egjiptianë					
Ligji mbi "Barazinë gjinore në shoqëri"					
Plani i Përgjithshëm Vendor i Bashkisë Tiranë Tirana 2030					
Strategjia e Zhvillimit të Qëndrueshëm të BT 2018-2022					
Plani i veprimit Qytet i Gjelbër					
Plani Lokal i Veprimit për Rininë 2018 – 2022					

III. ANALIZA E SITUATËS AKTUALE DHE PLANIFIKIMI

ARSIMI CILËSOR DHE GJITHËPËRFSHIRËS

SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORË	AKTIVITETE	FINANCIM
<p>Sipas të dhënave të Bashkisë Dibër, ky rreth rezulton me 10387 të rinj, të cilët studiojnë në 8 shkollat e mesme dhe 1 profesionale.</p> <p>Në shumicën e shkollave mungojnë laboratorët cilësor për zhvillimin e orëve kimi-fizik-biologji- informatik, ku nxënësit mund të ushtrojnë dhe praktikojnë njohuritë e tyre. Kjo mungesë ndikon negativisht në mësimdhënie dhe në zhvillimin e tyre arsimor dhe profesional.</p> <p>Në klasat e shkollave janë instaluar këndet e klasave dhe gjithashtu në ambientet e përbashkëta janë të afishuara punët e të rinjve.</p> <p>Sistemi i ngrohjes në shkollat e Bashkisë Dibër mund të themi se është në nivele të kënaqshme por megjithatë është e nevojshme mirëmbajtja dhe përmirësimi nga lënda drurore në sisteme më të avancuara ekologjike.</p> <p>Për administrimin dhe funksionimin e shkollave Bashkia Dibër ka realizuar skemën e mbështetjes financiare për shërbimet që janë të nevojshme, bazuar në buxhetin e saj.</p> <p>Programet e shkëmbimit midis shkollave janë thuajse inekzistente. Mungojnë projekte dhe programe që të mbështesin vizita studimore, shkëmbime, eksperiencë ose pjesëmarrje/realizime konkurseshe të të rinjve midis shkollave në nivel qarku ose kombëtar.</p>	<p>1. Garantimi i shërbimeve cilësore dhe përmirësimi i infrastrukturës të shkollave (laboratorë, higjena, ngrohje, biblioteka) për zhvillimin e procesit edukativ me kushte të përshtatshme në territorin e Bashkisë Dibër.</p> <p>2. Sigurimi i mjediseve dhe objekteve cilësore gjithëpërfshirëse për personat me aftësi ndryshe.</p> <p>3. Nxitja dhe promovimi i talentëve të reja, shkëmbime eksperincash ndërmjet shkollave dhe garantimi i hapësirave të sigurta rinore për zhvillimin e tyre.</p>	<p>1) Mbështetje financiare në infrastrukturën gjithëpërfshirëse dhe ambientet e restauruara.</p> <p>2) Laboratorët funksional dhe pajisja e tyre me teknologjinë e duhur, shtimi i pajisjeve dhe materialeve aty ku mungojnë.</p> <p>3) Blerja e librave të rinj për bibliotekat e shkollave dhe vënia e tyre në funksion aty ku mungojnë.</p> <p>4) Ndërtim dhe mirëmbajtje e strukturave të institucioneve të arsimit profesional.</p> <p>5) Mjedise dhe objekte të sigurta.</p> <p>6) Infrastrukturë lehtësuese për të rinjtë me aftësi ndryshe.</p> <p>7) Mësues ndihmës për nxënësit me aftësi të kufizuar.</p> <p>8) Krijimi i programeve për promovimin e të rinjve të talentuar në art, kulturë dhe sporte.</p> <p>9) Bashkëpunime për shkëmbime ndërmjet shkollave të Bashkisë Dibër.</p> <p>10) Ngritja e një qendre rinore për zhvillim të programeve të edukimit jo-formal.</p> <p>11) Trajnime të ndryshme mbi aftësimin profesional.</p>	<p>1.1 Përmirësim i infrastrukturave shërbimet arsimore.</p> <p>1.2 Përmirësim i kushteve në laboratorët ekzistente dhe blerja e laboratorëve të rinj në ato shkolla që mungojnë.</p> <p>1.3 Përmirësim i kushteve të bibliotekave shkollore, furnizim me libra të rinj.</p> <p>1.4 Përmirësimi i kushteve në arsimin profesional (fjetoret etj).</p> <p>2.1 Plotësimi me materiale i hapësirave rinore në shkolla si fusha sporti dhe palestrat eksiztuese duke e kthyer shkollën në qendrën komunitare që të gjithë kërkojnë.</p> <p>2.2 Mirëmbajtja dhe furnizimi i sistemeve ngrohëse nëpër shkolla.</p> <p>2.3 Përmirësim dhe përshtatje e infrastrukturave për të rinjtë me aftësi ndryshe.</p> <p>2.4 Kualifikimi i mësuesve për personat me aftësi ndryshe.</p> <p>3.1 Realizim i aktiviteteve për nxitjen dhe promovimin e talentëve të reja në të gjitha shkollat e Bashkisë Dibër.</p> <p>3.2 Shkëmbimi i eksperiencave studimore në shkolla të Qarkut Dibër dhe krijimi i aktiviteteve të përbashkëta, realizime konkurseshe, olimpiadash rajonale dhe kombëtare etj.</p> <p>3.3 Vënia në funksion e Qendrës Rinore e cila më programet e saj të bëjë të mundur: edukimin e të rinjve, ndërgjegjësimin, integrimin e komunitetit të fëmijëve rom, të cilat do ndikojnë në uljen e nivelit të fëmijëve që braktisin shkollat.</p>	<p>Bashkia Diber Ministra e Ceshtjeve Sociale OJF, Donatorë të ndryshëm, FES 2.000.000</p> <p>1.500.000</p> <p>2.000.000</p> <p>8.000.000</p>

PUNËSIMI DHE SIPËRMARRJA RINORE

SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORË	AKTIVITETE	FINANCI M
<p>Punësimi si në të gjithë Shqipërinë mbetet problem serioz tek të rinjtë. Në Bashkinë Dibër papunësia kap shifrën 42% duke qenë kështu më e lartë se niveli mesatar kombëtar, ndërsa e pranishme te të rinjtë, ku mbi 60% e tyre janë nën moshën 34 vjeç. Bashkia Dibër ka plot resurse natyrore por që shfrytëzimi i tyre në dobi të turizmit dhe punësimit sezonal është akoma i ulët në hapat e para të saj.</p> <p>Zona e Dibrës ka potenciale të shumta për zhvillimin e turizmit malor dhe rural. Turizmi është sektori i dytë prioritar dhe me shumë potencial për zhvillimin e zonës të Dibrës. Potencialet e larta turistike, me burimet e shumta natyrore, vlerat e mëdha kulturore dhe historike, kulinarinë tradicionale e të pasur janë të pashfrytëzuara për turizmin.</p> <p>Zhvillimi turizmit dhe i përpunimit të produkteve tradicionale dhe agrourbanore po sjellë nevojën e ofrimit të shërbimeve të reja si guida natyrore, guida kulturore, përpunues produktesh tradicionale, etj. Ky është një tregues kryesor për krijimin e vendeve të reja të punës, duke krijuar boshllëqe në fuqi punëtore të kualifikuara.</p> <p>Ka pasur përpjekje nga organizata të ndryshme për realizime kurseve formimi profesional por akoma të paformalizuara zyrtarisht.</p> <p>Përgatitja dhe kualifikimi i të rinjve nuk është e vetmja problematikë që ata përballen, orientimi i të rinjve drejt tregut të punës.</p> <p>Vendosja në praktikë e aftësive të fituara dhe gjetja e mundësive për</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aftësim dhe orientim i të rinjve për tregun e punës. 2. Drejtimi i të rinjve drejt shkollave profesionale ose zanateve. 3. Përmirësimin dhe përditësimin e kurrikulave të formimit profesional me profesione të reja. 4. Krijimin e mundësive të intership-eve dhe traineeshipe-ve. 5. Ofrim i shërbimeve informative mbi tregun e punës dhe mundësive të reja të punës në territorin e Bashkisë Dibër. 6. Politika lehtësuese dhe mbështetëse për sipërmarrjet dhe sipërmarrësit e rinj; ngritja e mekanizmave për subvencionimin e të rinjve fermer. 	<ol style="list-style-type: none"> 1)Kurse formimi profesionale të realizuara me 50% e të rinjve. 2)50% numri i të rinjve pjesëmarrës në trajnime. 3)Bashkia Dibër dhe Zyra e punës krijojnë programe të edukimit jo-formal, trajnime, kurse zanati dhe orientimin e të rinjve në tregun e punës. 4)Bashkia Dibër dhe Zyra e punës bashkëpunojnë për hartimin e një drafti për kurrikulat në përputhje me nevojat e tregut të punës në të ardhmen. 5)Shkolla profesionale "Nazmi Rushiti", krijojnë profesione të reja që mungojnë me degë të posaçme. 6)Intershipe dhe traineeshipe të realizuara. 7)Numri i bizneseve dhe institucioneve lokale të përfshira në traineeshipe dhe intershipe. 8)Të rinj të punësuar pas intershipit 50%. 9)Bashkia Dibër informon të rinjtë në faqen e saj për mundësitë e punësimit. 10) Krijon portalin rinor. 11) Bashkia Dibër mbështet sipërmarrjet rinore të cilat përfitojnë lehtësime juridike dhe administrative 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Realizimi i kurseve profesionale të certifikuara nga Ministria e Punës. 1.2 Trajnimi i të rinjve për: guida turistike, guida të sporteve të ndryshëm ciklizëm-rafting etj, guida kulturore, kuzhinë tradicionale, përpunues produktesh tradicionale, ofrues shërbimesh të mikpritjes sipas traditës, hoteleri-turizëm etj. 2.1 Përzgjedhja e pjesëmarrësve në këto programe do të bëhet në bashkëpunim me aktorët lokal që do punësojnë këta të rinj, duke përcaktuar numrin e të rinjve që do të marrin pjesë në kurset që do të realizohen si dhe pjesëmarrjen e numrit të të rinjve në çdo kurs. 3.1 Krijimi i programeve të ndryshme të edukimit jo-formal mbi punësimin në bashkëpunim me aktorë e tjerë sipas nevojave të tregut dhe krijimin e bizneseve të reja 3.2 Përpunimin e kurrikulave aktuale të formimit profesional për të krijuar profesione që i përgjigjen nevojave të tregut të së ardhmes. 3.3 Do të kërkohen dhe gjenden kurrikulat më bashkëkohore dhe të përshatshme me nevojat lokale si dhe do të impenjohen trajnerë me eksperiencë në realizimin e tyre. 4.1 Realizimi i Intershipe-ve 6 mujor sipas legjislativave në fuqi, pranë Bashkisë Dibër. 4.2 Bashkëpunim me bizneset në vend në mënyrë që pas realizimit të kurseve këta të rinj të punësohen. 4.3 Rritja e punësimit tek të rinjtë që kanë përmirësuar aftësitë e fituara gjatë trajnimeve. 5.1 Ndërgjegjësimi dhe informimi i të rinjve mbi punësimin sezonal, 5.2 Përditësimi aktiv i sektorit të punësimit pranë portalit rinor 5.3 Realizimi i panairit të punës. 	<p>Bashkia Dibër Ministria e Cështjeve Sociale OJF, Donatorë të ndryshëm, FES</p>

PJESËMARRJA DHE PËRFAQËSIMI RINOR NË POLITIKË DHE VENDIMMARRJE LOKALE

SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORË	AKTIVITETE	FINANCIM
<p>Situatata aktuale e të rinjve në jetën politike në Dibër është pothuajse inekzistente përjashtuar rastet në kohën e fushatave lokale. Pjesëmarrja e të rinjve në politikë shikohet gjithnjë me syrin largpamës pa vullnet për t'u përfshirë dhe ngritur zërin për të drejta të barabarta në vendimmarrje dhe për t'u vetpërfshirë në proceset e politikëbërjes lokale. Nuk ka pjesëmarrje të të rinjve në Këshillin Bashkiak, kjo çon në mosdëgjimin e zërit të tyre përballë problemeve që ata kanë. Kjo mungesë vullneti dhe besimi e të rinjve ka sjellë rrjedhimisht përjashtimin e tyre nga jeta politike duke e parë politikën si një punë për të rriturit dhe duke mos qënë ata protagonistët e të ardhmes së tyre dhe komunitetit ku jetojnë. Të rinjtë shprehen të gatshëm në pjesëmarrjen e këtyre aktiviteteve nga forumet rinore politike por gjithnjë e më shumë atyre u kërkohet të jenë anëtarë të organizatave për të siguruar pjesëmarrjen. Në Dibër ekzistojnë forumet rinore të partive politike por funksinimi i tyre është i mbyllur dhe nuk kanë asnjë lloj impakti në përmirësimin e politikave rinore të qytetit.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Garantimi i pjesëmarrjes dhe përfaqësimit rinor në politikat lokale me anë të krijimit të rrjeteve rinore pranë Bashkisë Dibër. 2. Përfshirja e grupeve rinore në mbledhjet e Këshillit Bashkiak, anëtar këshilli. 3. Nxitja dhe fuqizimi i të rinjve me anë të edukimit për pjesëmarrje dhe përfaqësim rinor në politikë dhe vendimmarrje lokale. 4. Sensibilizim/ndërgjegjësimi dhe nxitja e rinisë për pjesëmarrje në votime. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Rrjetet rinore lokale të ngritura me 30 të rinj nga mosha 16 - 29 vjeç të anëtarësuar: 80% të rinj, 20% OJF, rregullore e hartuar. 2) 30% pjesëmarrje rinore në mbledhjet e Këshillit Bashkiak, fushata dhe pjesëmarrje në takime vendimmarrëse të hapura të Bashkisë. 3) 50% numri i të rinjve pjesëmarrës në takimet informuese dhe trajnuese. 4) Grupimet rinore të krijuara dhe fuqizuara, numri i të rinjve pjesëmarrës në takimet bashkiake dhe vendimmarrëse. 5) Aktivitete të realizuara me pjesëmarrjen e forumeve politike, të rinj të angazhuar në takime dhe në aktivitete. 50% e të rinjve të informuar mbi rëndësinë e votimit dhe pjesëmarrjes në politikë. 6) 8 shkolla të mesme të përfshira në takimet informuese me Drejtoritë e Bashkisë Dibër për shërbimet e qeverisë vendore. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1. Krijimi i Rrjetit Rinor Lokal i pavarur por në bashkëpunim me Bashkinë Dibër, Këshillin Bashkiak, OJF, Këshillin Studentor dhe Parlamentin e Shkollave të Mesme për hartim dhe monitorim të implementimit të politikave rinore. 1.2. Hartimi i rregullores së rrjetit për funksionim. 1.3. Ndërtimi i programve edukuese rreth politikëbërjes 2.1 Realizimi i sesioneve informuese mbi qeverisjen si dhe njohja me funksionet dhe detyrat e Këshillit Bashkiak. 2.2 Trajnime mbi fushatat advokuese dhe lobuese e të rinjve për t'i nxitur të marrin pjesë në vendimmarrjen lokale. 3.1 Krijimi i rrjeteve rinore duke i nxitur të rinjtë të kuptojnë rëndësinë e të qenurit pjesë e Këshillit Bashkiak dhe e vendimmarrjes. 3.2 Realizimi i takimeve me forumet rinore politike për modelet më të mira duke analizuar format e organizimit dhe aksionet e ndërmarra. 4.1 Fushatë informimi për rëndësinë e votimit dhe pjesëmarrjes në politikë; njohja me procedurat e votimit. 4.2 Trajnimi i të rinjve në monitorim/vëzhgim dhe njohja me legjislacionin mbi zgjedhjet; Rritja e interesit të të rinjve në politikë. 4.3 Informimi i të rinjve në 8 shkolla për shërbimet e qeverisë vendore nga Bashkia Dibër. 	<p>Bashkia Dibër Ministra e Ceshtjeve Sociale OJF, Donatorë të ndryshëm, FES</p> <p>1. 500.000</p> <p>2. 500.000</p>

ARTI, SPORTI, KULTURA DHE MJEDISI

SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORË	AKTIVITETE	FINANCIM
<p>Situatë aktuale e artit, sportit, kulturës dhe Mjedisit në Bashkinë Dibër është përmirësuar ndjeshëm falë mbështetjes së donatorëve të ndryshëm të cilët kanë investuar në mbrojtjen e mjedisit, zhvillimin e turizmit, agroturizmit, traditës dhe kulturës. Zhvillimi i sportit të ciklizmit dhe rafting në Lumin Drin. Vetë pozicioni gjeografik që ndodhet Dibra ka plot resurse dhe trashëgimi natyrore - kulturore të papromovuar dhe shfrytëzuar, që sjellin vendë të reja pune për të rinjtë e zonës. Në Bashkinë Dibër është Klubi Futbollit Korabi. Në bashkëpunim me organizata të ndryshme Bashkia organizon aktivitete për promovimin e traditës, kulturës, promovimin e talenteve të reja si nga ana sportive, po edhe ajo kulturore dhe artistike si: Oda Dibrinë. Nga ana tjetër Bashkia Dibër në bashkëpunim me organizata të ndryshme po promovon dhe zhvillon turizmin malor duke i përfshirë të rinjtë vullnetar, duke i trajnuar dhe certifikuar për udhërrefyes turistik si një nga mundësitë punësimit dhe zhvillimit të zonës. Ruajtja dhe promovimi i bukurive natyrore, trashëgimisë kulturore, monumetet e natyrës duke i vënë në funksion për rritjet e turizmit do sigurojë mjaft të ardhura për banorët e zonës që presin turistët e huaj në Bujtinat e tyre.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rehabilitimi dhe krijimi i hapësirave sportive dhe kulturore. 2. Promovimi dhe mbështetje për të rinjtë e talentuar nga ana institucionale. 3. Nxitja e vullnetarizmit tek të rinjtë që të jenë në shërbim të mjedisit si pikë kyçe e zhvillimit të komunitetit. 4. Ruajtja dhe promovimi i bukurive natyrore, trashëgimisë kulturore, monumetet e natyrës të zonës në funksion për rritjet e turizmit. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Krijimi i Qendrës Rinore me parametra bashkëkohorë, për zhvillimin e aktiviteteve sportive/kulturore për të rinjtë. 2) Ambjente sportive të restauruara nëpër shkolla, numri i nxënësve që realizojnë aktivitete sportive, evente dhe gara sportive të realizuara në këto ambjente. 3) Përzgjedhje e talenteve të reja, numri i konkurseve kulturore të realizuara. 4) Koncerte rajonale, aktivitetet promovuese për të rinjtë e talentuar. 5) Buxheti i venë në dispozicion për të gjitha aktivitetet promovuese, konkurset kulturore si dhe festivaleve kombëtare. 6) Organizim i më shumë shfaqjeve / ekspozitave. 7) Numri i trajnimeve/takimeve për nxitjen dhe fuqizimin e të rinjve aktiv. 8) Trajnimi i të rinjve për udhërrefyes turistik. 9) Nisma të ndërrmara nga të rinjtë në mbrojtjen e mjedisit. 10) Promovimi i bukurive natyrore nëpërmjet guidave turistike dhe kampeve verore. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Hapja e qendres rinore dhe përdorimi për aktivitete të ndryshme sportive dhe kulturore. 1.2 Restaurimi i ambjenteve sportive në shkolla (palestrat) dhe vënia në funksion. 2.1 Vlerësim dhe promovim i talenteve të përzgjedhura. 2.2 Organizim i konkurseve në pikturë, muzikë, poezi, dhe kampionateve sportive ndërmjet shkollave duke nxitur krijimtarinë e garës. 2.3 Organizimi i vizitave kulturore për të rinjtë e zonave rurale në institucionet kulturore të Bashkisë Dibër. 3.1 Trajnime për forcimin e kapaciteteve tek të rinjtë për nxitjen e aktivizimit rinor nëpërmjet vullnetarizmit. 3.2 Realizimi i aktiviteteve sensibilizuese me nxënës të shkollave të mesme për vullnetarizmin. 4.1 Angazhim rinor në nismat për mbrojtjen e mjedisit dhe udhërrefyesit e rinj. 4.2 Mbështetja e tyre në aktivitetet të ndryshme në fushën e mjedisit dhe fushata ndërgjegjësimit mjedisore. 4.3 Organizimi i kampeve verore në Malin e Korabit. 4.4 Menaxhim i duhur i resurseve natyrore. 	<p>Bashkia Diber Ministra e Ceshtjeve Sociale OJF, Donatorë të ndryshëm, FES</p> <p>4.000.000, 00</p> <p>2. 3.500.000, 00</p> <p>3. 1.500.000, 00</p> <p>4. 800.000,0 0</p>

MBËSHTETJA E ORGANIZATAVE RINORE DHE NISMAVE RINORE

SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORË	AKTIVITETE	FINANCIM
<p>Bashkia e Dibrës ka një bashkëpunim të ngushtë dhe të vazhdueshëm me organizatat e shoqërisë civile në të gjitha fushat e tyre vepruese, që janë një numër i konsiderueshëm. Duke nënshkruar memorandume bashkëpunimi me organizatat lokale dhe kombëtare, me Forumin Rajonal Mirëqeverises dhe Antikorrupsion të ngritur me Fondet IPA. Si një nga partnerët kryesorë Bashkia Diber mbështet Projektin Dibra Turistike dhe Traditë që financohet nga USAID dhe Ambasada Suedeze. Bashkia Diber është shpallur fituese në thirrjen e lançar nga Programi Rajonal për Demokraci Lokale në Ballkanin Perëndimor (ReLQaD), ku ka mbështetur me projekte organizatat lokale. Bashkia e Dibrës ka nisur një iniciativë koordinimi me organizatat për të implementuar iniciativa të përbashkëta të shtrira në të gjithë territorin e saj. Nëpërmjet këtij hapi pozitiv, Bashkia sigurohet se janë adresuar nevojat dhe prioritetet e komunitetit, duke shmangur njëkohësisht mbivendosjet. Bashkia Diber ka arritur në marrëveshje bashkëpunimi me organizata ndërkombëtare, kombëtare dhe vendore, me qëllim ofrimin e shërbimeve në territorin e saj, përmirësimin e cilësisë së jetesës së komunitetit. Ndër shërbimet që ofrohen në bashkëpunim me organizatat janë; zhvillimi i turizmit, agroturizmit, fuqizimi socio-ekonomik i familjeve në vështirësi ekonomike, shërbimet alternative të kujdestarisë familjare, mbështetja dhe integrimi i personave me aftësi ndryshe, përfshirja sociale për romët etj. Bashkisë organizon festën e të vjelave në bashkëpunim me organizatën ALCDF. Bashkëpunimi në projekte të ndryshme në të mirë të komunitetit ka qenë shumë i mirë dhe reciprok duke adresuar dhe vlerësuar nevojat e komunitetit, ofrimi i shërbimeve në përputhje me nevojat e territorit dhe ndarja e shërbimeve sipas nevojave.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nxitja për krijimin e organizatav e rinore/ grupeve informale. 2. Mbështetja e të rinjve për nismat që ata marrin. 3. Programe dhe politika nxitëse për mirëfunksionimin e organizatav e. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Organizata rinore të krijuara. 2) Trajnime të realizuara për funksionimin e organizatave rinore. 3) Numri i trajnime të realizuara për formimin e kapaciteteve të organizatës. 4) Nismat rinore të mbështetura dhe finalizuara. 5) Numri i organizatave rinore, grupeve jo-formale, këshillave rinor pjesëmarrës. 6) Buxheti në dispozicion i vendosur nga Bashkia. 7) Numri i organizatave të vendosur në databasë. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Krijimi i një organizate rinore. 1.2 Zhvillimi i trajnimeve mbi krijimin dhe menaxhimin e organizatës. 1.3 Trajnime mbi shkrimin dhe menaxhimin e projekteve. 2.1 Aktivitete dhe fushata të ndryshme ndërgjegjësimi të mbështetura dhe finalizuara si; mbrotja e fëmijeve me aftësi ndryshe, pastrimi i mjedisit nga mbetjet etj. 2.2 Organizim i shkëmbimeve rinore, mes të rinjve, në nivel rajonal, kombëtar dhe ndërkombëtar. 2.3 Krijimi i një database të organizatave që operojnë në territorin e Bashkisë të publikuar në web faqen e saj. 	<p>Bashkia Diber Ministra e Ceshtjeve Sociale OJF, Donatorë të ndryshëm, FES</p> <p>1. 200.000,00</p> <p>2. 1.500.000,00</p>

IV. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT është një metodë planifikimi e strukturuar që përdoret gjerësisht për të evidentuar dhe vlerësuar Pikat e Forta (Strengths), Pikat e Dobëta (Weaknesses), Mundësitë (Opportunities) dhe Rreziqet/ Sfidat (Threats) të një projekti, çështjeje, territori, etj.

Gjatë hartimit të këtij Plani Veprimi, kjo metodë u përzgjedh si një instrument mjaft praktik dhe i dobishëm për të analizuar situatën ekzistuese, analizë mbi bazën e të cilës u hartuan qëllimet dhe objektivat strategjike. Pikat e dobëta dhe Pikat e forta evidentojnë çështje shqetësuese të të rinjve brenda territorit të Bashkisë Dibër, të cilat mund të adresohen nëpërmjet politikave vendore, ndërsa Mundësitë dhe Sfidat i përkasin aspekteve të jashtme, kontrolli i të cilave mund të kërkojë bashkëpunim ndërvendor apo angazhim të qeverisë vendore e më gjerë.

Jeta Qytetin Tënd

PIKAT E FORTA

- Zhvillimi i turizmit të zonës.
- Hapja e bizneseve të reja, sektori i turizmit, hoteleri, kamarier.
- Aktivitete ndërgjegjësuese me të rinjtë, OjF të ndryshme.
- Përfshirja e të rinjve në programet sociale, me aftësi ndryshe, mjedisore.
- Pjesëmarrja e të rinjve në veprimtari artistike, kulturore.
- Shfrytëzimi i burimeve natyrore.

S

PIKAT E DOBËTA

- Mungesa e një Qendre Rinore.
- Bashkëpunimi i OJF, jo i mire.
- Nevoja e përmirësimit të infrastrukturës rrugore dhe arsimore.
- Mungesa e mësuesve të kualifikuar dhe orientimi drejt zanateve të reja.
- Mungesa e kurrikulave mësimore për nxitjen e aktivizimit rinor.

W

MUNDËSITË

- Mundësi punësimit të rinjve në sektorin e turizmit, agroturizmit, fermave bujqësore, prodhimeve bio etj.
- Nxitja e Vullnetarizmit.
- Trajnime për ngritjen e bizneseve.
- Shkëmbim eksperimentesh nga programe me të huaj.
- Rritja e bashkëpunimit me organizatat rinore.
- Edukimi mjedisor, zhvillimi i guidave turistike

O

KËRCËNIMET

- Mos vënia në funksion e një Qendre Rinore.
- Buxheti i vogël për rininë.
- Pjesëmarrja e ulët e të rinjve në vendimmarrje dhe përfaqësimi në Këshillin Bashkiak.
- Largimi i të rinjve drejt Europës dhe Tiranës.
- Mungesë projektesh nga donatorët në investime e dobët.

T

MONITORIMI DHE VLERËSIMI I SVR-së

Qëllimi i monitorimit dhe vlerësimit është të sigurohemi që plani po zbatohet sipas afateve dhe synimeve të caktuara dhe për të kontrolluar pajtueshmërinë e standardeve të përcaktuara me ato që po zbatohen në realitet. Monitorimi siguron mbledhjen sistematike të të dhënave në lidhje me zbatimin e këtij plani për të siguruar përmirësim të vazhdueshëm. Monitorimi dhe vlerësimi është një pjesë kritike e menaxhimit të mirë të programit dhe llogaridhënies. Përmes monitorimit, zbatuesit dhe

aktorët përgjegjës për këtë plan sigurohen që aktivitetet që kryhen janë në përputhje me ato të planifikuara dhe brenda afateve kohore të përcaktuara. Gjithashtu monitorimi parashikon edhe marrjen e masave korrigjuese ku ka devijime si edhe bën të mundur parashikimin e vështirësive para se të shfaqen.

Aktivitetet e monitorimit dhe vlerësimit janë një komponent thelbësor për të përmirësuar efektivitetin e vetëqeverisjes vendore. Monitorimi dhe vlerësimi siguron informacion mbi zbatimin e objektivave dhe programeve, që i mundëson Bashkia Dibër të përfitojë nga sukseset dhe të mësojë nga eksperiencat e zbatimit.

Sistemi i monitorimit dhe vlerësimit kërkon përpjekje të përkushtuara, ekspertizë, aftësi, vlerësim dhe menaxhim të mirë. Ky proces konsiderohet si një nga më të rëndësishmit gjatë periudhës së zbatimit të një dokumenti strategjik, pasi shmanget devijimet nga përmbushja e objektivave të SVR 2019- 2023. Me qëllim që të sigurohet monitorim dhe raportim cilësor dhe i dobishëm, është e nevojshme që të përcaktohet si më poshtë vijon:

- Procesi i qartë i raportimit dhe i monitorimit me përgjegjësitë dhe kalendarin;
- Modelet dhe instrumentet që do të përdoren për monitorimin;
- Kapaciteti i strukturave kryesore dhe pjesëmarrëse.

Procesi i qartë i monitorimit dhe raportimit është i nevojshëm për të informuar pjesëmarrësit për përgjegjësitë e tyre dhe për t'u mundësuar atyre që të përgatiten për të gjitha angazhimet duke u bazuar në një kalendar të përcaktuar më parë. Sistemi i monitorimit duhet të jetë i mirëorganizuar për të ndjekur të gjitha hallkat që të mbulojnë të gjitha projektet dhe të përcaktohen dhe konfirmohen strukturat monitoruese.

Modelet dhe instrumentet janë të nevojshme për rrjetin e komunikimit mes strukturave dhe për të garantuar se paraqitja e informacionit është e pajtueshme dhe e lehtë për t'u konsoliduar. Udhëzimet se si të plotësohen modelet duhet të jenë të përgatitura në mënyrë të tillë që të jenë të lexueshme për të gjithë pjesëmarrësit. Përveç modeleve për elementë si objektivat do të jenë të nevojshme edhe sqarimet, sidomos në rastet kur vërehen vonesa apo mangësi për të detajuar elementët që sjellin devijime serioze. Informacioni i prodhuar përmes sistemeve të monitorimit dhe të raportimit mund të përdoret brenda Bashkisë Dibër për të marrë vendime dhe jashtë saj për të siguruar transparencë për publikun e gjerë.

Kapaciteti i strukturave për të prodhuar informacion cilësor dhe për të konsoliduar informacionin është shumë i rëndësishëm. Duhet përpjekje dhe aftësi për të prodhuar informacion raportimi të mirë të bazuar në analiza dhe të mbështetur nga prova. Praktika në sektorin publik tregon se shumë shpesh raportimi i informacionit fokusohet në veprimet e përditshme rutinore më

shumë sesa në analizën e arritjeve. Kapaciteti mund të përmirësohet përmes udhëzimeve, trajnimit dhe praktikës.

Sistemi i monitorimit dhe i vlerësimit i propozuar përbëhet nga dy nivele:

I. Niveli i parë lidhet me monitorimin e projekteve duke ndjekur me vëmendje arritjen e indikatorëve të përcaktuar në këtë dokument. Ky proces do të realizohet nga strukturat përgjegjëse brenda dhe në varësi të Bashkisë Dibër. Raportet e monitorimit të këtyre strukturave do të dërgohen tek struktura përgjegjëse për vlerësimin dhe jetësimin e prioriteteve në Bashkisë Dibër. Periodiciteti i monitorimit është vendosur bazuar në specifikat që ka çdo projekt.

II. Niveli i dytë lidhet me vlerësimin e përmbushjes së objektivave dhe rezultateve të pritshme. Ky vlerësim do të realizohet çdo fund viti, ku nëpërmjet analizës së raporteve të monitorimit do të vlerësohet masa e përmbushjes së objektivave, krahasimi i masës së arritjeve me masën e parashikuar, si edhe në raste të veçanta do të propozohen edhe ndryshime në projekte, kohëzgjatje, afate, fonde etj.

Monitorimi i SVR-së është fazë shumë e rëndësishme dhe matësi më i mirë i suksesit në zbatueshmërinë e saj. Puna do të nisë bazuar në procedurat administrative për të siguruar raporte mbi zbatimin e projekteve të ndryshme. Pastaj, gradualisht do të përmirësojmë cilësinë e informacionit të krijuar gjatë procesit dhe përfundimisht ky informacion do të përdoret në sistemin e vendimmarrjes.

Bazuar në kalendarin e monitorimit të strategjisë çdo vit do të përgatiten vlerësimet e ecurisë së SVR-së dhe do të raportohet tek Kryetari lidhur me ecurinë e punës për përmbushjen e objektivave strategjike. Në varësi të ecurisë së punës mund të propozohen edhe rishikime të objektivave strategjike. Në varësi të specifikave që kanë monitorimi/raportimi i projekteve do të kryhet në periudha 3 – 6 mujore. Raportet do t'i dërgohen strukturës përgjegjëse sipas afateve të përcaktuara. Vëmendje të veçantë i është kushtuar indikatorëve si sinjalizues të ecurisë së punës.

